

บทที่ 1

บทนำ

ถั่วเหลืองฝักสดหรือถั่วเหลืองบริโภคฝักสด (vegetable soybean) เป็นพืชที่ให้คุณค่าทางอาหารสูงมากพืชหนึ่ง เป็นแหล่งอาหารโปรตีน แคลเซียม วิตามินเอ วิตามินบีและวิตามินซี มีรสหวานอร่อยสามารถนำมาบริโภคฝักสดในระยะฝักเต่ง นิยมเรียกว่าถั่วแระหรือถั่วแระญี่ปุ่นหรือคนญี่ปุ่นเรียกว่าเอดามามะ (Eda Mame) คนจีนเรียกว่า มาทอ (Matou) เป็นพืชที่นิยมบริโภคกันทั่วไปของประชากรในเอเชียโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวญี่ปุ่น เป็นพืชใหม่อีกชนิดหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายมากขึ้นในปัจจุบันและเริ่มมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเพราะสามารถส่งออกจำหน่ายต่างประเทศทั้งในรูปฝักสดและแช่แข็งตลอดจนยังสามารถจำหน่ายในตลาดภายในประเทศได้ด้วย

ถั่วเหลืองฝักสดหรือถั่วแระญี่ปุ่นเป็นพืชหนึ่งที่มีศักยภาพการผลิตและการตลาดสูง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภายในประเทศหรือเพื่อการส่งออกในรูปถั่วเหลืองฝักสดแช่แข็ง ประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดที่สำคัญที่มีการนำเข้าถั่วเหลืองฝักสดแช่แข็งซึ่งโดยปกติได้วันเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ แต่ได้วันมีแนวโน้มการผลิตลดลงเนื่องจากประสบปัญหาค่าแรงแพงทำให้ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกถั่วเหลืองฝักสดสูงขึ้น

การปลูกถั่วเหลืองฝักสดโดยทั่ว ๆ ไป ของประเทศไทยจะผลิตเพื่อส่งขายญี่ปุ่น โดยปลูกส่งโรงงานที่รับซื้อในรูปของบริษัทต่าง ๆ ได้แก่บริษัททางภาคตะวันตกเช่น นครปฐม ราชบุรี และกาญจนบุรี บริษัททางภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่และลำปาง นอกจากปลูกส่งบริษัทรับซื้อเพื่อส่งออกแล้วยังมีการปลูกเพื่อส่งตลาดภายในประเทศในบริเวณพื้นที่เดียวกัน ส่วนในภาคกลางมีปลูกบ้างในบางจังหวัด เช่น ชัยนาท สิงห์บุรี สำหรับภาคใต้การปลูกถั่วเหลืองฝักสดยังมีน้อยหรือแทบจะไม่มีเลย ถั่วเหลืองฝักสดเป็นพืชที่ปลูกง่ายเพราะมีลักษณะใกล้เคียงกับถั่วเหลืองไร่ เหมาะสำหรับปลูกเกือบทุกฤดูและเหมาะกับสภาพการปลูกพืชของภาคใต้โดยทั่ว ๆ ไป เช่น การปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา ปลูกใหม่ การปลูกเป็นพืชแซมในสวนผลไม้หรือการปลูกเป็นพืชหลักในพื้นที่นาเขตชลประทานหลังฤดูการทำนา เนื่องจากสภาพฝนโดยทั่วไปของภาคใต้มีปริมาณมากการกระจายตัวของฝนดีเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการผลิตพืชกินสด เช่น พืชผักบางชนิดและพืชที่ต้องการคุณภาพผลผลิตเช่นถั่วเหลืองฝักสด นอกจากนี้ภาคใต้ยังได้เปรียบด้านตลาดต่างประเทศที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศที่มีรายได้ประชาชาติดีแต่มีการผลิตพืชเพื่อการบริโภคน้อย เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์และบรูไน เป็นต้น

เนื่องจากเคยมีการวิจัยการศึกษาศักยภาพการผลิตถั่วเหลืองฝักสดเพื่อการบริโภคในภาคใต้ตอนล่าง โดยทำการหาพันธุ์ที่เหมาะสม หาระยะปลูกและอัตราปลูกที่เหมาะสม ตลอดจนหาชนิดและ

อัตราปุ๋ยที่ใช้กับถั่วเหลืองฝักสด การผลิตถั่วเหลืองฝักสดในภาคใต้ตอนล่างที่เคยทำการทดลองปลูก ไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีโดยเฉพาะอย่างยิ่งสารฆ่าแมลงเพราะถั่วเหลืองฝักสดเป็นพืชใหม่สำหรับ ภาคใต้ อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 60-70 วัน ใช้เมล็ดสดบริโภคและมีฝักค่อนข้างแข็งที่สามารถ ป้องกันอันตรายให้เมล็ดได้ การปลูกจะใช้วิธีการเดียวกับการปลูกฝักซึ่งเกษตรกรจะต้องเอาใจใส่ดูแล อย่างใกล้ชิด เกษตรกรที่เลือกเข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรผู้ผลิตฝักปลอดสารพิษที่มีความรู้เกี่ยวกับ การผลิตฝักปลอดสารพิษอยู่แล้ว เกษตรกรกลุ่มนี้มีความสามารถในการผลิตและการตลาดพอสมควร จากการทดลองปลูกและจากเอกสารถั่วเหลืองฝักสดทั่ว ๆ ไป จะได้ผลผลิตประมาณ 800-1,400 กก./ไร่ ซึ่งขึ้นอยู่กับพันธุ์ที่ใช้ปลูกและวิธีการปลูก ราคาจำหน่ายส่งตลาดกิโลกรัมละ 20-30 บาท สามารถจำหน่ายได้ในตลาดสดทั่วไปและในซูเปอร์มาร์เก็ต การจำหน่ายถั่วเหลืองฝักสดในซูเปอร์ มาร์เก็ตส่วนใหญ่จะต้มขายทั้งฝักซึ่งมีผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มจำนวนหนึ่ง สมควรแนะนำและส่งเสริมให้ ผู้บริโภครู้คุณค่าและประโยชน์ของถั่วเหลืองฝักสดในการนำมาปรุงเป็นอาหารชนิดต่าง ๆ เพื่อเพิ่ม มูลค่าของผลิตภัณฑ์และทำให้มีผลิตภัณฑ์หลายชนิดอาทิเช่น นำมาทำน้ำสลัดแทนเมล็ดถั่วเหลือง แห้ง ทำผลิตภัณฑ์อาหารเจ ทำซูเปอร์อาหารแช่ตู้เย็น ทำโยเกิร์ตถั่วเหลืองฝักสดผสมนมสด เป็นต้น ผู้ทำโครงการต้องการแนะนำส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้บริโภคถั่วเหลืองฝักสดโดยนำมาปรุงเป็นอาหาร ชนิดต่าง ๆ จากถั่วเหลืองฝักสดทั้งที่เป็นฝักสด ฝักแช่แข็ง ฝักแกะเมล็ดสด เมล็ดสดแช่แข็งและเมล็ด สดบรรจุกระป๋อง ประกอบกับเกษตรกรที่เคยทำการวิจัยร่วมกันมีความต้องการที่จะผลิตถั่วเหลือง ฝักสดเป็นการค้า ถั่วเหลืองฝักสดเป็นอาหารเสริมโปรตีนที่มีประโยชน์ สมควรส่งเสริมให้เกษตรกร ผลิตเป็นการค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชุมชนเป้าหมายเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการผลิตถั่วเหลืองฝักสดสำหรับการบริโภคสดและแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้กับ เกษตรกร ต.บางเหียง อ.ควนเนียง จ.สงขลา และเกษตรกรบ้านยางงาม ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา
 2. เพื่อทำการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ของถั่วเหลืองฝักสดให้ แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย โดยการทำแปลงสาธิต การฝึกอบรมเกษตรกรและการส่งเสริมให้เกษตรกร ปลูกเป็นการค้า
 3. เพื่อเป็นสื่อกลางการบริการเมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ตลอดจนประสานงานด้าน การตลาดและการต่อยอดเทคโนโลยีของชุมชน
 4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับสถาบันการศึกษา
 5. เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับชุมชนอื่น ๆ ในการขยายงานไปยังชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
- ต่อไปภายหน้า

ความคาดหวังหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ชุมชนผู้ประกอบการได้มีความรู้เพิ่มขึ้น เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชน ประชาชนมีความมั่นใจในการทำงาน มีการรวมกลุ่มกันในชุมชน สร้างความเข้มแข็ง ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาความยากจน มีกระบวนการผลิตที่ดี มีคุณภาพ เพิ่มผลผลิต และเกิดเทคโนโลยีใหม่ สามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่นได้ในอนาคต

